

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 56128
Datum vergadering: 20 januari 2020
Datum voorstel: 17 december 2019
Nummer: A
Onderwerp: Startnota Regionale Energie Strategie Twente (RES - Twente)

Voorgesteld raadsbesluit

Wij stellen uw raad voor om het procesvoorstel "Startnota Regionale Energie Strategie Twente" vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel

Met het vaststellen van de "Startnota Regionale Energie Strategie Twente (RES - Twente)" wordt voortgang gehouden om vanuit het klimaatakkoord samen met mede-overheden en maatschappelijke partners te komen tot het behalen van de doelen voor de reductie van CO2 binnen de regio Twente en haar gemeenten.

Aanleiding voor dit voorstel

Nederland heeft het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend en doelstellingen bepaald voor 2030 (49% CO2-emissiereductie ten opzichte van 1990) en 2050 (minimaal 80-95% CO2-emissiereductie). Voor de uitwerking van de afspraken is een Nationaal Klimaatakkoord opgesteld. Aan vijf tafels zijn daarvoor afspraken gemaakt: industrie, gebouwde omgeving, mobiliteit, landbouw en landgebruik en elektriciteit. Een voor de decentrale overheden belangrijk onderdeel van het akkoord is het opstellen van Regionale Energiestrategieën (RES).

Beoogd resultaat van te nemen voorstel

Zoals via de begroting 2019 is vastgelegd, haakt Tubbergen aan bij de landelijke doelstelling voor de opwekking van 100% neutrale duurzame energie in 2050. Het tussendoel is om in 2023, 20% duurzame opwekking van energie.

Met het laten vaststellen "Startnota Regionale Energie Strategie Twente (RES - Twente)" wordt een bijdrage geleverd aan het proces om met veertien Twentse gemeenten een bijdrage te leveren op het klimaatakkoord. Daarnaast draagt het bij aan het punt uit het programma "Duurzaam leven":

Door meer vormen van duurzame energieopwekking toe te passen gaan we het gebruik van fossiele brandstoffen beëindigen. Duurzame opwekking staat synoniem voor gebruik maken van wind, zon, bodemwarmte, biogas en technieken die nog in ontwikkeling zijn.

Argumentatie

De startnota beschrijft het proces hoe we met veel partijen in Twente willen komen tot een RES - Twente. De startnota is een procesvoorstel voor het opstellen van de RES-T. In de startnota zijn de contouren voor het proces beschreven:

1. Het doel en de ambitie voor de gezamenlijke regionale opgave;
2. De inhoudelijke scope (focus op opwekking hernieuwbare elektriciteit en warmte gebouwde omgeving);
3. De deelnemers, rolverdeling en het escalatiemodel;
4. De totstandkoming van een gedragen strategie;
5. De lijn voor besluitvorming;
6. De fasering, planning en de werkorganisatie;
7. Participatie en communicatie;
8. Inschatting van benodigde capaciteit en middelen;
9. Inhoudelijke discussies (o.a. op basis van aspecten ruimtelijke kwaliteit, maatschappelijke acceptatie en maatschappelijke kosteneffectiviteit) volgen in de fase van het opstellen RES.

Nu het Klimaatakkoord is ondertekend volgt de procedure voor de vaststelling van de definitieve startnota in de gemeenteraden, provinciale staten en de algemene besturen van de waterschappen. De gemeenteraad dient de startnota vast te stellen.

Het is belangrijk om vooraf de spelregels om te komen tot een gedragen strategie vast te leggen.

In dit speelveld dienen de deelnemers aan de RES Twente gezamenlijk tot een strategie te komen. Afstemming van hetgeen vanuit de individuele gemeenten wordt geboden vindt plaats in het regionale Portefeuillehouder overleg (PHO-MDA aangevuld met wethouders RO). Mocht in dit overleg niet tot overeenstemming kunnen worden gekomen, dan treedt het in de Startnota beschreven escalatiemodel in werking.

Nu na de ondertekening van het Klimaatakkoord kan de Regio Twente officieel starten met het opstellen van de RES - Twente

In de planning van het in juni van dit jaar gepresenteerde Klimaatakkoord is voor het opstellen van de RES een zeer strakke en ambitieuze tijdplanning opgenomen. Na ondertekening van het Klimaatakkoord krijgen de regio's tot 1 juni 2020 de tijd voor het opleveren van het tussenproduct (het aanbod van de regio in de vorm van de concept RES) en – na doorberekening door het Planbureau van de Leefomgeving tot 1 maart 2021 voor een definitieve RES 1.0.

Het is belangrijk dat de gemeenteraad/staten/algemene besturen kennis nemen van het voorstel voor het proces voor de RES Twente

De positie van de gemeenteraden/staten/algemene besturen is heel belangrijk. De raden etc moeten tijdig en volledig geïnformeerd worden over het proces en de besluiten die gevraagd gaan worden. Vandaar dat de concept Startnota al informeel c.q. opiniërend aan de raad is voorgelegd. De energietransitie en de afspraken uit het Klimaatakkoord gaan veel betekenen voor onder meer de gemeentelijke taken. Voor de warmtetransitie Gebouwde omgeving krijgen gemeenten de regierol. Zowel de Warmte gebouwde omgeving als de Opwek duurzame elektriciteit hebben grote ruimtelijke effecten, die gemeenten uiteindelijk in hun omgevingsbeleid moeten borgen. Verder is voor gemeenten de betaalbaarheid van de energietransitie voor inwoners belangrijk.

KANTTEKENINGEN

Het Klimaatakkoord geeft een samenhangend pakket aan maatregelen waarover aan de Klimaatbureaus door veel partijen is onderhandeld. Gemeenten hebben via de VNG deelgenomen aan de besprekingen, de provincie via het IPO (interprovinciaal overleg) en de waterschappen via de Unie. Dit heeft geleid tot een Klimaatakkoord dat eind 2019 wordt ondertekend.

Externe communicatie

Voor de externe communicatie vanwege de vaststelling van de Startnota is een kort persbericht gemaakt (zie bijlage). Wethouder Koopman van de gemeente Haaksbergen (Bestuurlijk trekker van de RES) neemt het initiatief voor communicatie naar de media.

Communicatie met inwoners en participatie is een essentieel onderdeel voor het opstellen van een regionaal gedragen RES - Twente. Voor de communicatie en participatie tijdens het opstellen van de RES is een strategisch communicatieplan uitgewerkt. Bij de communicatie met de inwoners en bedrijven in de gemeenten ligt het voortouw bij de gemeentelijke overheden.

Het onderdeel participatie wordt voorbereid door een speciale werkgroep. Ook hiervoor geldt dat de gemeentelijke overheden de participatie van inwoners, ondernemers en organisaties in eerste instantie trekken.

Financiële paragraaf

De totale kosten voor het opstellen van de RES - Twente zijn nog niet compleet uitgewerkt, en volgen later. Er komen financiële middelen van het Rijk. We gaan er van uit deze middelen voldoende zijn om te komen tot een definitieve Regionale Energie Strategie Twente. Vooralsnog gaan we er van uit dat er geen aanvullende financiële middelen van de deelnemers gevraagd worden.

Uitvoering

De projectorganisatie RES - Twente bestaat (zoals beschreven in de Startnota) uit de stuurgroep, bestaande uit de overheden (provincie, waterschap en gemeenten) en netbeheerders en andere maatschappelijke partners. De ambtelijke kerngroep (procesleider, gemeenten, provincie, waterschap, netbeheerders en regio Twente) ondersteunt de stuurgroep.

Van alle gemeenten wordt in ieder geval een inzet verwacht van medewerkers duurzaamheid (100 uur) én

RO (100 uur) om te komen tot een regionaal gedragen RES. De inzet van de gemeentelijke medewerkers die deelnemen in de ambtelijke kerngroep is daarnaast 0,2 fte. Daarnaast levert de provincie een extern procesbegeleider voor en een communicatieadviseur beide voor 3 dagen per week. De Regio Twente een project secretaris voor 200 uur en ondersteuning voor 150 uur.

Evaluatie

Het besluitvormingsproces kent drie momenten die gezamenlijk worden doorlopen:

1. “de Startnota Energiestrategie Twente”: vast te stellen door raden, staten en algemeen besturen na ondertekening van het Klimaatakkoord;
2. “de Concept RES”: samenhangende regionale strategie vast te stellen door de Colleges van B&W, Gedeputeerde Staten en de dagelijkse besturen van de waterschappen;
3. “de RES 1.0”: vast te stellen door gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen besturen van de Waterschappen.

De documenten bij de stappen 1 en 3 worden door de gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen besturen van de Waterschappen vastgesteld.

Harmonisatie Dinkelland-Tubbergen

n.v.t. Samenwerking is op Twents niveau.

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

de burgemeester

ing. J.L.M. Scholten

drs. ing. W.A.M. Haverkamp - Wenker

Raadsbesluit

Datum: 20 januari 2020
Nummer: B
Onderwerp: Startnota Regionale Energie Strategie Twente (RES - Twente)

De raad van de gemeente Tubbergen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 17 december 2019, nr. A;

gelet op het advies van de raadscommissie van 6 januari 2020;

gelet op artikel 125 Grondwet en de artikelen 108 en 147 Gemeentewet

besluit:

het procesvoorstel "Startnota Regionale Energie Strategie Twente" vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 20 januari 2020

De raadsgriffier,

De voorzitter,